

מדראשית תשע"א

רבי נהוראי אומר: הוי גולה למקום תורה.
 ואל תאמר שהיא תבוא אחר־ך - שחבר־ך יקיימוה בידך,
 ואל בינתך אל תשען:

**שלום ללומדים וללומדות, למלמדים ולמלמדות,
 אנו ממשיכים בפרקי אבות,
 עדיין פרק ד'. והפעם - משנה י"ד.**

מי הוא רבי נהוראי, ומדוע קוראים לו כך?

המילה 'נהוראי' בארמית – פירושה 'אור'.
 בגמרא מסופר, שבכינוי זה (נהוראי) קראו לרבי מאיר, או לרבי אלעזר בן ערך,
 מפני שהם הירבו אור בעם ישראל, על ידי תורתם.

תחילה – נבין את המשפטים (הקצת קשים) שבמשנה:

'הוי גולה למקום תורה' –

* לאיזה מקום אומר רבי נהוראי שצריך ללכת? _____

* מה יש, לדעתכם, במקום כזה, שאומרים שהוא 'מקום תורה'?

_____

* מדוע, לדעתכם, צריך ללכת למקום זה?

_____

* מדוע רבי נהוראי אומר: 'הוי גולה...?' מדוע הוא קורא לזה גלות? מה רוצה רבי נהוראי

להדגיש במילה 'גולה'?

_____

יואל תאמר שהיא תבוא אחרֶיך...! –

* איזה 'תירוץ' יכול להיות למי שלא ילך ללמוד במקום תורה?

'שחברֶיך יקימוה בידך, ואל בינתך אל תישעו' –

ישנם כמה פירושים למשפט זה. אנו נסביר את המשפט לפי אחד מהם:

אם אתה גר במקום שאין בו עוד אנשים שלומדים תורה – אולי תאמר לעצמך: 'לא נורא, אני אלמד בעצמי, לבד, ואסתדר...!'

על זה אומר רבי נהוראי: אל תסמוך רק על עצמך ועל בינתך (מה זה 'בינתך'?!...). לימוד תורה צריך להיות בחבורה, מפני שהחברים עוזרים אחד לשני להבין ולדעת את התורה. לכן – 'הוי גולה למקום תורה...!'

וכך גם כתבו חז"ל במקום אחר: 'אין תורה נקנית אלא בחבורה'!

הנה סיפור, הממחיש את מה שלמדנו במשנה:

רבי אלעזר בן ערך היה התלמיד החשוב ביותר של רבן יוחנן בן זכאי.

רבן יוחנן בן זכאי אמר עליו (בפרקי אבות פרק ב'): אם יהיו כל חכמי ישראל בכף המאזנים, ובכף השניה יעמוד רבי אלעזר בן ערך – הוא יכריע את כולם (כף המאזנים תטה לצד שלו).

והנה (מסופר במדרש), אחרי שנפטר רבו, הלך לו רבי אלעזר בן ערך יחד עם אשתו למקום מים יפים ונווה יפה. המתין לחבריו החכמים שיבואו אליו, ולא באו. כיוון שלא באו – רצה הוא ללכת אליהם, כדי ללמוד וללמד תורה.

אמרה לו אשתו: 'מי צריך את מי? אתה צריך אותם או הם צריכים אותך?' אמר לה: 'הם צריכים אותי' (ללמוד ממני תורה). אמרה לו אשתו: 'כשהעכברים רעבים והם צריכים לחם – מי הולך למי? הלחם הולך לעכברים או העכברים לחם? כך גם אתה – אם הם צריכים אותך שהם יבואו אליך! שמע רבי אלעזר לדברי אשתו, ישב וחיכה, ישב וחיכה, ובסוף – שכח את תלמודו, את התורה שלמד...'

* משימה:

מהו 'מקום תורה' לדעתכם? מה יש בו?

ספרו עליו במילים, או ציירו אותו, או הכינו דגם בפלסטלינה!

לימוד פורה ומהנה! שבת שלום!